

ประวัติของ Theodore Kocher ศัลยแพทย์ผู้ได้รับรางวัลโนเบล

ไชยยุทธ ธนไพศาล

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

History of Theodore Kocher, a Nobel prize-winning surgeon

Chaiyut Thanapaisal

Department of Surgery, Faculty of Medicine, Khon Kaen University

Kocher เป็นคำที่ใช้บ่อยคำหนึ่งในวงการแพทย์ เรามักจะได้ยินชื่อนี้เสมอทั้งเป็นชื่อเครื่องมือ ชื่อแผลผ่าตัด ชื่อวิธีผ่าตัด ชื่อโรค และชื่ออื่น ๆ ซึ่งจะพบบ่อยในแผนกศัลยกรรม ศัลยกรรมกระดูกและข้อ ชื่อที่คุ้นเคยมากที่สุดอาจเป็น Kocher incision ซึ่งเป็นรอยแผลผ่าตัดตัดตับและทางเดินน้ำดี ความจริงแล้วนายแพทย์ Theodore Kocher เป็นแพทย์ซึ่งมีความชำนาญในหลาย ๆ ด้าน และได้รับรางวัลโนเบล จากการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับต่อมไทรอยด์และการผ่าตัดต่อมไทรอยด์

Emil Theodore Kocher เป็นชาวสวิสเซอร์แลนด์ เกิดที่กรุงเบิร์นในปี ค.ศ. 1841 บิดาทำงานเป็นวิศวกร ซึ่งต้องทำงานอย่างหนักเพื่อเลี้ยงดูบุตร 6 คน โดย Theodore Kocher เป็นคนที่สอง ทั้งบิดาและมารดาเป็นคนเคร่งศาสนาปกครองบุตรอย่างเข้มงวด และให้ความสำคัญต่อการศึกษามากอย่างเหลือเชื่อว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ Theodore Kocher เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเด่นโดยตลอดหลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยม เขาได้เข้ารับการศึกษาด้านคณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยแห่งกรุงเบิร์น และสำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1865

เนื่องจากความสนใจใฝ่รู้ หลังจากจบการศึกษาแล้ว Kocher ได้เดินทางไปปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลที่มีชื่อเสียงหลายแห่งในทวีปยุโรป และศึกษาจากแพทย์ที่มีชื่อเสียงที่สุดในยุคนั้นคือ ปฏิบัติงานที่กรุงเบอร์ลินกับ Bernhard von Longenbeck และ Rudolph Virchow ปฏิบัติงานในกรุงเวียนนา ร่วมกับ Theodore Billroth ปฏิบัติงานในกรุงลอนดอนร่วมกับ Sir Thomas Spencer Wells และ Sir Victor Horsley ปฏิบัติงานในกรุงปารีสร่วมกับ Auguste Nelaton และ Louis Pasteur หลังจากนั้นเขากลับมายังกรุงเบิร์นเพื่อปฏิบัติงานเป็นแพทย์ประจำบ้านเพียงคนเดียวในภาควิชาศัลยศาสตร์ ในปี ค.ศ. 1872 เมื่อมีอายุ 31 ปี Kocher ได้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งกรุงเบิร์น และดำรงตำแหน่งนี้ต่อมาเป็นเวลายาวนานถึง 45 ปี จบจนถึงแก่กรรม

Kocher เป็นคนที่รักบ้านเกิดของตนเองมาก มีผู้เชิญให้เขาไปดำรงตำแหน่งสำคัญในโรงพยาบาลที่กรุงปราก กรุงเบอร์ลิน กรุงเวียนนา แต่ Kocher ปฏิเสธคำเชิญดังกล่าวทุกครั้ง การปฏิบัติงานที่กรุงเบิร์นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ Kocher ค้นพบงานใหม่ ๆ ทางวงการแพทย์เป็นจำนวนมาก ผลงานที่โดดเด่นที่สุดก็คือการผ่าตัดต่อมไทรอยด์ ซึ่งตลอดชีวิตเขาผ่าตัดต่อมไทรอยด์มากกว่า 9,000 ราย และค้นพบวิธีการใหม่ ซึ่งสามารถลดอัตราการตายเนื่องจากการผ่าตัดจาก 12.5 เปอร์เซ็นต์เหลือเพียง 1.0 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนั้นยังค้นพบภาวะ hypothyroidism ซึ่งขณะนั้นเขาเรียกภาวะนี้ว่า cachexia strumipriva รวมถึงภาวะแทรกซ้อนของการผ่าตัดต่อมไทรอยด์อื่น ๆ ด้วย การที่สามารถรักษาผู้ป่วยเป็นผลสำเร็จเช่นนี้ เนื่องจากการศึกษาค้นคว้ากายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา และพยาธิวิทยาของต่อมไทรอยด์อย่างละเอียด จนในที่สุด Theodore Kocher ได้รับรางวัลโนเบลในสาขาสรีรวิทยาและการแพทย์ในปี ค.ศ. 1909 จากผลงาน การค้นพบเรื่อง “สรีรวิทยา พยาธิวิทยาและการผ่าตัดโรคของต่อมไทรอยด์”

นอกจากนี้ Kocher ยังค้นพบการผ่าตัดและความรู้ใหม่ ๆ อีกเป็นจำนวนมากเช่น การตัดกระดูก (osteotomy) ของกระดูกขากรรไกรเพื่อเข้าไปผ่าตัดมะเร็งในช่องปาก (ค.ศ. 1880-1887) การตัดกระดูกก้นกบเพื่อเข้าไปผ่าตัดมะเร็งลำไส้ใหญ่ส่วนปลาย (ค.ศ. 1874) การปรับปรุงวิธีการผ่าตัดกระเพาะอาหารแบบ Billroth I (ค.ศ. 1883) วิธีการเลาะ ลำไส้ส่วนดูโอดีนัม (ค.ศ. 1902) เป็นแพทย์รุ่นแรกที่ทำการตัดถุงน้ำดีและตรวจท่อน้ำดี (ค.ศ. 1890) ใช้วิธีใหม่ในการผ่าตัดไส้เลื่อนที่ขาหนีบ (ค.ศ. 1872-1892) เป็นแพทย์รุ่นแรกที่ผ่าตัดถุงน้ำรังไข่และมดลูกทางหน้าท้อง (ค.ศ. 1868-1877) ค้นพบวิธีการจัดข้อไหล่ให้เข้าที่ (ค.ศ. 1901) เป็นผู้จัดแบ่งประเภทของกระดูกหักชนิดต่าง ๆ (ค.ศ. 1896) รักษาบาดทะยักโดยการใส่ทยหลดดลและให้ออกซิเจน (ค.ศ. 1912-1915) ทำการผ่าตัดกระดูกโหลกศีรษะ (craniotomy) ในผู้ป่วยสมองบวม (ค.ศ.

1896) ค้นพบวิธีผ่าตัดเนื้องอก hypophysoma (ค.ศ. 1893) พบว่าการมีก้อนเลือดในแผลจะเป็นแหล่งที่เชื้อโรคเจริญเติบโต จำเป็นต้องห้ามเลือดให้สนิท (ค.ศ. 1869) ใช้ catgut ที่สะอาดในการเย็บแผลเพื่อลดการติดเชื้อ (ค.ศ. 1881) ใช้คลอโรฟอร์มและอีเธอร์ร่วมกันในการดมยาสลบ (ค.ศ. 1890) เป็นต้น

ในยุคนั้นยังไม่มีโรงพยาบาลขยายยดั่งเช่นปัจจุบัน ดังนั้นแพทย์จึงต้องทำการรักษาโรคทุกชนิดเท่าที่จะสามารถทำได้ Theodore Kocher ได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นแพทย์ที่มีความรู้อย่างกว้างขวางในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งเป็นผู้ริเริ่มวิธีการรักษาโรคแบบใหม่เป็นจำนวนมาก หลักการรักษาและหลักการผ่าตัดที่ Kocher ยึดถือเป็นหลักการพื้นฐานของการผ่าตัดในสมัยใหม่ซึ่งยังคงยึดถือมาจนปัจจุบันคือ

- เน้นเรื่องเทคนิคการปราศจากเชื้อ
- ศัลยแพทย์ต้องมีความรู้ด้านกายวิภาคศาสตร์ และ สรีรวิทยาเป็นอย่างดี
- การผ่าตัดต้องกระทำโดยละเอียดและนุ่มนวล
- การผ่าตัดไม่ควรทำอย่างเร่งรีบจนเกินไป
- ต้องห้ามเลือดให้หยุดสนิท และควรห้ามเลือดเป็นจุด ๆ ไม่ควรผูกรวบเป็นคำใหญ่

ศัลยแพทย์ในยุคนั้นยกย่องวิธีการผ่าตัดของ Kocher ว่าเป็น “เทคนิคที่ละเอียดอ่อนและแม่นยำ” ภาวะแทรกซ้อนภายหลังการผ่าตัดของ Kocher ต่ำมากเมื่อเทียบกับศัลยแพทย์ในรุ่นก่อน ยกตัวอย่างเช่น Billroth เคยผ่าตัดต่อมไทรอยด์โดยมีอัตราการตาย 40% หลังจากพัฒนาวิธีการให้ดีขึ้นสามารถลดอัตราการตายลงจนเหลือ 8.3 เปอร์เซ็นต์ แต่ Kocher สามารถลดอัตราการตายเหลือเพียง 0.5-1 เปอร์เซ็นต์

เนื่องจาก Kocher เป็นคนที่เจ้าระเบียบเข้มงวด ไม่ชอบเข้าสังคม และทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับงาน จึงมีเพื่อนสนิทไม่มากนัก เพื่อนสนิท 2 ท่านคือ William Stewart Halsted และ Harvey Cushing ศัลยแพทย์ชาวอเมริกาซึ่งได้มาเยี่ยมเยียนและทำงานร่วมกัน Kocher ที่กรุงเบิร์นเป็นเวลานาน ทั้ง 2 ท่านนี้ก็เป็นศัลยแพทย์ที่มีชื่อเสียงระดับโลกเช่นกัน

นอกจากได้รับรางวัลโนเบลแล้ว Kocher ยังได้รับรางวัลต่าง ๆ อีกมากมายรวมทั้งเป็นประธานของสมาคมศัลยแพทย์แห่งสวิตเซอร์แลนด์และประธานของสมาคมศัลยแพทย์นานาชาติ

เดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1917 Kocher บอกกับผู้ร่วมงานว่ารู้สึกไม่ค่อยสบายแต่เขาก็ยังทำงานตามปกติ วันที่ 23 กรกฎาคม หลังจากทำการผ่าตัดกระเพาะอาหารให้กับผู้ป่วยซึ่งเป็นมะเร็งกระเพาะอาหาร Kocher หมดสติเนื่องจากภาวะไตวาย และถึงแก่กรรมหลังจากนั้นไม่กี่วัน ขณะนั้นเขามีอายุ 76 ปี ถือเป็นผู้ที่ทำงานจนวาระสุดท้ายของชีวิตภายหลังการถึงแก่กรรมของ Kocher แพทย์หลายท่านได้กล่าวว่

“โลกได้สูญเสียศัลยแพทย์ผู้ยิ่งใหญ่ไปแล้ว” เนื่องจากคุณงามความดีของ Kocher ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้ตั้งชื่อถนนและสวนสาธารณะตามชื่อของเขา มีการก่อสร้างรูปปั้นและออกสแตมป์เพื่อเป็นเกียรติแก่ Theodore Kocher

ในปัจจุบันแพทย์ทุกท่านยังคนได้ยืมชื่อของ Kocher อยู่เสมอเนื่องจากมีอุปกรณ์การแพทย์และหัตถการจำนวนมากที่ใช้ชื่อนี้ อาทิเช่น

- อุปกรณ์ทางการแพทย์
 - Kocher wound retractor
 - Kocher atraumatic bowel clamp
 - Kocher arterial forceps
 - Kocher bladder spatula
 - Kocher grooved director
 - Kocher probe
 - Kocher appendix crusher
 - Kocher craniometer
 - Kocher kidney holding forceps
- วิธีการผ่าตัด
 - Kocher maneuver (วิธีการตัดเลาะลำไส้เล็กส่วนดูโอเดนิ่ม)
 - Kocher reposition dislocated shoulder (วิธีจัดท่าไหล่เคลื่อนให้เข้าที่)
 - Kocher resection (วิธีผ่าตัดข้อเข้าในผู้ป่วยวัณโรค)
 - Kocher collar incision (แผลผ่าตัดของต่อมไทรอยด์)
 - Kocher incision (แผลผ่าตัดของระบบทางเดินน้ำดี)
 - Kocher fracture (กระดูกต้นแขนหักชนิด percondylar fracture)

Reference

1. Liebermann-Mefert D. Short story of Theodor Kocher's life and relationship to the International Society of Surgery. World J Surg. 2000; 24: 2-9.
2. Morris JB, Schirmer WJ. The “Right Stuff”: five Nobel prize-winning surgeons. Surgery 1990; 108: 71-80.
3. Jain KM, Swan KG, Garey KG. Nobel prize winners in surgery: part 1. Am Surg 1981; 47: 195-200.
4. Harwick RD. Our legacy of thyroid surgery. Am J Surg 1988; 156: 230-4.
5. Cosman BC. Nobel prize winners in surgery, completing the list. Surgery 1993; 113: 476-7.
6. Swan DG, Jain KM, Carey KF. Nobel prize winners in surgery, summary. AM Surg 1982; 48: 555-7.
7. Theodor Kocher 1841-1917 <http://www.surgical-tutor.org.uk/surgeons/kocher.htm>.
8. Ruthow IM. William Halsted and Theodor Kocher an exquisite friendship. Ann Surg 1978; 188: 630.

